

Előzetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlár sora 20 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztői iroda

kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírnagyár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt, hova úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adnak vissza.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A budget-vita.

Budapest, 1898. jan. 25.

Komolyan, magas színvonalon indult meg a költségvetésről szóló vita a képviselőházban. Nemcsak azért karakterizáljuk így ez ülést, mivel Hegedüs Sándor, a szabadelvű párt oszlopos tagja vezette be előadó beszédével, s nem annak ellenére, hogy Horánszky Nándor, a nemzeti párt pénzügyi tekintélye folytatta a költségvetés leszóló kritikájával. El kell ezt a tényt ismernünk, mint igazságot, és örvendenünk kell rajta, mint biztató parlamenti szimptomának, a kedélyek hígulása és a komoly munkás parlamenti működés mellett.

A Hegedüs Sándor előadó beszédéről nem sok a mondanivalónk. E régi, tekintélyes tagja a szabadelvűpártnak ma is hű maradt önmagához. Már a beszéde, modora is olyan, hogy lefegyverzi a féktelen indulatuakat. Koncziánság, lovagiasság, héketűrés és engesztelés szól le az előadói székről, ha Hegedüs Sándor ül rajta. S amikor az ügyek teljes ismeretével, világos adatbizonyítással és a meggyőződés őszinteségétől vezetett politikai fejtegetések ke-

retében ajánlja a kormány költségvetését elfogadásra, nincs a Háznak egyetlen tagja sem, aki el tudna zárkózni akár a szavaiban foglalt igazságok, akár az intenczióban rejlő tiszta hazafias erő előtt.

Ahogy Hegedüs Sándor a költségvetést megvilágította és rámutatott a benne kifejezésre jutó politikai tartalomra, az ellenzéknek nehéz volna küzdeni ellene, ha teljes szolidaritásban élne is a kormány ellenében. A mostani pártviszonyok mellett azonban kétszeres súlyjal esik e beszéd a parlamenti vita mérlegébe. A maga ügyeivel foglalatokodó és bajlódó ellenzék nem állhat helyt a szabadelvű pártnak már az előadó beszédében is plasztikusan kidomborodó czéltudatosságával, teljes homogenitásával, melyet nem az egyéni összevalóság, hanem az ország érdekében való együttműködés teremtett meg.

De teljes elismerés illeti az ellenzéki szónokot, Horánszky Nándort is, aki a tisztán szakzerű kritika objektív terére szorított. Nem zárkozhatott el Hegedüs Sándor beszédének értéke elől s lojálisan el is ismerte a benne kifejezésre jutó igazságszeretetet és kipróbált

avatottságot. Hogy a magáéva nem tette az előadó politikai nézőpontjait; hogy iparkodott a számok logikáját más számok logikájával megdönteni; hogy pesszimiztikusan a deficit korszakának nevezi a mostanit s a pénzügyi politika irányát merőben helyteleníti: ez nem lep meg sem bennünket, sem senkit, hiszen ellenkező esetben Horánszky Nándor nem az ellenzék padjairól tartotta volna meg beszédét.

Hogy mily természetűek az ő okoskodásai, azt megvilágítani lesz még alkalma az előadónak is, a pénzügyminiszternek is. De amikor a nemzeti párti elnök beszédét elősmerjük magas színvonalunak s a kritikáját mentnek találjuk minden tudatos, czélzatos ferdtéstől, engedje meg azt az egy megjegyzést: amikor Hegedüs Sándort azzal illeti, hogy önkényesen, csak egyes kedvező momentumokat állít össze, hogy a költségvetés képét optimisztikusan fesse meg, talán tudatában volt annak, hogy egyuttal az általa gyakorolt kritikának is a tulajdonképpeni értéket szabta meg. Mert bizony róla világos, hogy a költségvetés bírálatánál kimon-

TÁRCZA.

A két galamb.

Irta: Jean Richepin.

— A Közérdek eredeti tárczája. —

Az öreg Mareuille báró nem volt az a durva ember, akinek látszott. Harmincz esztendőtt töltött a katonai szolgálatban, először vak engedelmségben, aztán parancsolásban. Megtanult uralkodni mások s aztán önmaga fölött is és ez megkeményítette arca vonásait. A lelke azonban olyan volt, mint a hangja, amelyből kicsengett ugyan a gyakorlóterek vezényszava, de amely a magánelletben gyöngéddé, sőt valósággal gyermekessé változott. Olyan volt, mint szeméi, amelyek sűrű szürke szemöldéi alól kéken csillogtak elő s tekintetük egy szelid, félnék, kékszemű asszony nézéséhez volt hasonló.

Szóval az öreg Mareuille báró, akinek René volt a keresztnéve, olyan volt, mint a keresztnéve.

Ő maga különben tudta is ezt. De tartózkodott attól, hogy elárulja. Először, mert félt, hogy neveltségessé válik. De leginkább azért, mert bizonyos volt, hogy a jóságát senki sem hinné. Mert ha már a külseje is meghazudtolta a szívét, annál inkább megczáfolta azt az élete.

Fiatal korában nagy nőcsábítónak volt ki-

kiáltva. Legendák kerültek szájról-szájra hódításairól s akahogy tagadta is azokat: tagadásával csak nagyobb valószínűséget kölcsönzött nekik. Szeretett is ő és szerelme szerencsétlen volt s tragikus; és választotta csöppet sem hasonlított az ideálhoz, amelyet ő alkotott magának a szerelemről. A helyett, hogy egy olyan gyöngéd teremtésre talált volna, aminő ő maga volt, belebotlott egy hozzá méltatlan nőbe, aki őt végtelen gyötrelmek sorozatának teite ki. Boldogtalan házasságuk végre is kettős tragédiával végződött: Mareuille báró megölt egy embert párbajban, felesége pedig öngyilkosságot követett el.

Fiatalkori kalandjaival és férfikorának esötét, borzalmas drámájával, ezzel az élettel, amely dühöngő viharhoz volt hasonló, kivel hitelhette volna el az öreg báró, hogy elkegyermekes, mint hangjának csengése; s hogy szíve gyöngéd, mint a tekintete?

Vénségére, hetvenéves korában, a butorgyűjtés szenvedélye szállotta meg. Egy napon valami régiségkereskedő romjai között egy XVI. Lajos korabeli szekrényre akadt, amely rózsafából készült és amelynek díszítését két csókolódzó galamb képezte. A butordarab nem éppen a legjobb állapotban volt. De a két galamb emblemája elcsábította a bárót. Mikor hazavitte s helyére akarta állítani, veletlenül a legelső fiókjában

meg egy titkos fiókra bukkant, amelyet a kereskedő nem fedezett föl.

Kicsiny, elefántcsont-táblájú, imakönyvhöz hasonló könyvecske feküdt ott az erősen megkopott rózsaszínű selyemvankoson. A könyvecske kek szalaggal volt átkötve, bizonyítva azt, hogy gazdája nagy becsben tartotta. A báró keze reszketett. S lelkében fölmerült a kérdés, nem követ-e el hitvány-ságot? De a kíváncsiságnak mégsem állhatott ellen: föloldozta hát a kek szalagot s egy pillantást vetett a könyv első lapjára.

Elhalványodott írás, hosszú nőies vonások. A báró e szavakat olvasta:

„Ez a könyv tizenhétéves kori ábrándjaim gyűjteménye. S megfogadtam, hogy nem nyitom ki ötvenéves korom előtt.

1851. december 31.

Bregisse Adél.”

— Valóban, mondá a báró, a dátumok megegyeznek. Ha Bregisse Adél kisasszony 1851-ben tizenhétéves volt, akkor . . . lássuk csak . . . 1834-ben született. Ma tehát a kisasszony hatvanhárom éves volna. Hanem szegény bizonyosan meghalt, mert ötvenéves korában nem bontotta föl a könyvecskét. Vagy pedig nem érdekelték már tizenhétéves kora ábrándjai és visszatette azt újra. Minden esetre elkövethetem ezt a kis indiszkréciót a nélkül, hogy szentségtörő lennék. Tehát olvassuk el.

dottan pesszimistikus álláspontra helyezkedett és csak ama momentumok iránt tanusított érzéket, melyeket pesszimistikus konkluziójához alkalmasnak vélt. Sőt tovább is ment. A költségvetés adatait külön preparálta magának, hogy kedvezőtlen eredményre követhetessen, az 1890. óta a követett pénzügyi politika egyes műveleteit, mint a nagy konverziót, a regále-megváltást stb., elfogultan, egyoldaluan ismertette, csak hogy előző években hangoztatott jóslatait beigazoltaknak tűntethesse fel.

Az ilyen eleve való preparálása a bírálat anyagának azonban nem rosszhiszeműség műve, amint el is kell ismerünk, hogy Horánszky Nándor politikai bizalmatlanságának kifejtésében is egy pillanatra sem tett le a teljes, lojális objektivásról. Az ilyen komoly, tárgyilagos vita termékenyítőleg hat, s ha Horánszkyknak nincs is igazsága, érdemének tudjuk be, hogy a költségvetés vitáját abban a komoly hangnemben folytatta, melyben Hegedüs Sándor azt megindította.

A többiekől pedig reméljük, hogy követni fogják a mai példákat. Akár rövid, akár hosszú legyen is a budgetvita, értékét az országra nézve nem a terjedelme, hanem az iránya és a tartalma fogja megszabni. Az országnak még soha semmi haszna nem volt a hosszúra nyúlt, szenvedélyek vezérelte vitákból, ellenben a komoly kritikának, a higgadt megokolásnak tisztító hatását, színezését érti mindenki, aki a parlamentet nem tartja az izgalmas szenzációk, hanem a munka fórumának.

Nagyenyedi lakásvizonyok.

— Egy kis városrendezéssel kapcsolatban. —

II.

Városunkban könnyen elő lehet számlálni azokat, kiknek évi jövedelme eléri a 2000 frtot, s még kevesebben vannak, kiknek 3000 frt, vagy ezt is meghaladó bevétele van. A vármegyei, pénzügyi, bírósági, mérnöki, városi tisztviselők között a legtöbbször fizetése és lakbéré 700 frttól kezdve 1800 frtig változik, de a segéd és kezelő személyzet csak 5—800 frttal van javadalmazva. A fizetés legnagyobb részét — aránylag — a szállás bére veszi igénybe. Vannak, kik pl. összesen 1300 frtot tevő fizetés és lakbér mellett egyszerű lakásért 300—350 frtot kénytelenek fizetni. Mi marad az élelemre, ruházatra, cselédre, fűtés-világításra s miután zárdai magányban nem lehet élni, a társadalmi élet által megkivánt, habár nem nagy igényű kiadásokra? Természetesen ilyen, vagy még rosszabb az arány a kisebb fizetéseknél. Mintha hallanám: adjon az állam, a vármegye, a város több fizetést! Bizonyára igen jó volna, ha lehetne, de először is erre nincs kilátás, másfelől pedig ki biztosít affelől, hogy a házi urak nem fognak-e akkor még több bért követelni? A tisztviselők azonban legalább rendszeresen kapják fizetéseiket, de mit tapasztalunk az iparosok körében? akiknek egy kis üzlethelyiség kell, mint az órásnak, cukrásznak, cipésznek, borbélynak, fodrásznak, szabónak, szíjgyártónak, — még pedig lehetőleg a piacon, — minő aránytalan bért fizet az ilyen iparos azért a szűk kis helyiségért, mely sok esetben nedves is, sőt tét is! És még azonkívül lakást is kell bérelni, családot tartani stb. Csak tessék kérdezősködni tőlük, majd meghallja a sok panaszt, még pedig alaposat.

Egy dologgal tisztában kell lenni, s ez az, hogy a vidéki városoknak megvan a maguk igen fontos hivatásuk nemzeti, közmívelődési és közgazdasági tekintetben.

Hivatásuk, hogy illető vidékük szellemi és társadalmi központjai legyenek. Azt a haladást, amit a nagy városok jó irányban felmutatnak, egyszerűbben, kisebb mértékben ugyan, de lehetőleg adják meg lakosságuknak és így jó példaadói legyenek a helyes, okos és a rendelkezésre álló erőt jól felhasználó szellemi és anyagi emelkedésnek. Csakis így lehetnek kellemes, vonzó hatással, hol szívesen megvonja magát a vidéki birtokos, a nyugalmazott tiszt és tisztviselő s a folytonos zajtól kifáradt fővárosi ember; az ily helyet szívesen felkeresi a jó iparos, a pénzesebb kis vállalkozó, s az ily barátságos kis városban általában otthonosabban, kedvesebben érzi magát mindenki, akit előszeretete, hivatása, vagy szenvedélyei nem kötnek a zajos nagy városokhoz s azok többé-kevésbé hideg, feszes, önző számításával élő társadalmához.

De hogy ezt elérhessük, első feltétel a jó és jutányos lakás és az olcsó, jó életmód. Azt már természetesen feltételezzük a közelmúlt tapasztalataiból ítélve, hogy Enyed vezető emberei éppen úgy gondolkoznak városunk hivatásáról, éppen olyannyira ohajtják jövő fejlődésének biztosítását, mint mi, s így hisszük is, hogy nem kerülte el figyelmüket pl. az a mozgalom sem, mely Budapesten már egy hatalmas tisztviselői telepet teremtett a főváros kiváló előzékenysége folytán s mely újabb, meg újabb telepeket létesít most is a főváros intelligens népességének emelése s a közepes vagyonú erővel bíró lakosság helyzetének biztosítása céljából. Bizonyára azt is olvasták, hogy egy vállalat alakult, mely Budapesten 160 frt, 26 éven át fizetendő összegért két szobából, konyhából, kamarából álló, piuczéval, verandával, jó padlással ellátott házakat fog építeni, mely 26 év múlva a telekkel együtt teljesen az illető lakóé lesz. Ily vállalatok aligha fognak egyhamar nálunk alakulni, és csak példaképpen hoztam fel avégre, hogy miképpen igyekeznek egy népes, gazdag város magát még jobban fejleszteni;

S azzal olvasni kezdte a könyvet, egyik lapot a másik után.

Ah! micsoda rózsás fényes álmai voltak Bregisse Adél kisasszonynak tizenhétéves korában! Milyen gyöngéd, édes volt az egész lelke! Mennyire Mareuille René számára volt teremtve! Ez volt az a nő, a tökéletes, az imádatos, akivel neki találkozni kellett volna az élet útján!

S az öreg ember, akit tömérdék csata veszedelme edzett meg, akinek testéu nem egy golyó furdott keresztül, úgy érezte, hogy elfacsarodik a szíve, hogy sirni szeretne, siratni mind azt a boldogságot, amit elvesztett, amit megtalált volna ennél az élettársnál, ha számára rendeli azt a végzet.

— Tizenkét évvel ugyan idősebb vagyok nála, kétségenkívül. De mit tesz az a tizenkét esztendő! És különösen mit tenné ez ma!

S most már nemesak a könnyezés vágya szállotta meg a szemét, de tényleg elhomályosultak azok s az aggastyán szíve mélyéből kitörő zokogásra fakadt a változhatatlan fölött.

Végre is erőt vett indulatán:

— De minek bolygatom a multat, amely nem térhet vissza többé? Ó bizonyára régi idő óta nincs az élők sorában. Nem nyitotta föl a fiókot ötvenéves korában, mint azt megfogadta. Titkai itt maradtak elte-

metve ebben a szekrényben, ahol létezésük-ről csak ő tudott. Halála után a vén butordarabot eladták. S tölem igazán ostobaság, hogy így rajongok egy fantomért.

Mert az öreg valósággal szerelmes lett Adélba, szenvedélyesen, kétségbeesetten szerelmes, s szerelmében földobogott szívének minden gyöngéd és nemes érzése, minden érzése, amelyet élete nem engedett kifejezésre jutni, de nem is tudta azokat benne megsemmisíteni.

S hogy valósággal szerelmes volt, bár a kora vén volt, a reményei, a szerelme hiábavalóság: hogy ez a szerelem most már egész háttalévő életét betöltötte: mindezt bizonyította az is, hogy a báró hozzáfogott egy képtelen feladathoz. Ahhoz, hogy kiderítse, ki lehetett Bregisse Adél kisasszony, hogy legalább alakját és emlékezetét imádhassa. Ez a törekvés volt már most minden fáradozásának célja, minden gondolatának tárgya.

— Ha legalább megtudnám, hol van a sírja? Abban is örömmöm telnek, ha eljárnak oda, virágokat vihetnék és imádkozhatnék.

Csak az a nyugtalanító gondolat szállotta meg: hátha ő nem is élt később a tizenhétéves leány álmai szerint? Hátha a nyomozás olyan dolgokat derít ki róla, amelyek elrabolják a leány alakjának költői varázsát? S hogy sokkal jobb lenne megőrizni

azt a drága, tiszta emléket, ami az elefántcsont-naplóból szállt feleje . . .

Annymira szerelmes volt belé, hogy e gondolatért haragudott is magára, s azt hitte, ezzel megsértette szerelmét. Bizonyos volt benne, hogy ideálja úgy élt s úgy halt meg, hogy méltó maradt az ő szerelmére.

Elkezdte hát a kutatást. Ami hosszú és nehéz fáradozásokkal járt.

A régiség-kereskedő a szekrényét egy másik kereskedőtől vette, akinek Neuillyben volt a raktára. Ennek a kereskedőnek volt egy vénkisasszony rokona, aki mint társalkodónó szolgált több uri családnál. Ez a kisasszony hurcolta magával mindig a végzetes szekrényét, amely azután örökségképpen a kereskedőre, rokonára maradt.

A báró egész vándorútján nyomon követte a gouvernantot, Bunslane kisasszonyt.

Végre, nagysokára, sikerült neki kinyomozni, hogy a vénkisasszony Bretagneban is szolgált a Bregisse-családnál.

Nosza hamar, leveleket irt Bretagne valamennyi ügyvédjének. S a levélírkálás nem történt hiába: a Bregisse-család egykori ügyvédje kimerítő értesítéseket adott a keresett családról. A familia bizony tönkrement s rég elköltözött Bretagneból; csak egy tagja él Párisban, csöndes, szegényes visszavonultságban, s ez a tagja . . .

Igen, igen! Az élet, amelynek megvan a maga kimondhatatlan gyötrelmei,

nálunk egyelőre elégséges lesz gondoskodni olcsó helyről és vállalkozókat nyerni meg, kik olcsó építési anyagról és olcsó hitelről gondoskodnak.

Ugy véljük, hogy a városnak és a Bethlen-kollégiumnak áll leginkább módjában megtenni a kezdeményező lépéseket. Első feladat jutányos telkek adása a városnak már részben lakott utcáiban. Vannak utcáink és városrészeink, hol elegendő tres telek van, csak alkalmas módon kellene felosztani és helyes, mérsékelt feltételek mellett áruba bocsátani. Így pl. ott van a Szentkirály-utcában a kollégium faraktára és mellette mindjárt az ugynevezett „Váradikert”. Azt hisszük, hogy a kollégium tudna más alkalmas helyet szerezni faraktár számára azon a pénzben, melyet a mostani, kellő nagyságú háztelkekre felosztandó helyért kapna. E hely napos jó levegőjű, közel van a patakhoz és a vasúti indóházhoz s a Váradikertből kihasítandó telkekkel igen szép házsorot képezhetne. A város nem lenne kénytelen új utcakövezésről, világításról gondoskodni. Főútvonalon lévén, rendőri tekintetben is könnyű lenne a felügyelet. Számítani lehetne arra, hogy a szemben levő sornak részben még kukoricatermesztésre használt telkei is falusi jellegüket megváltoztatnák és ott is egy csinos házsor épülne fel lassanként. E városrész lenne legalkalmasabb egy óvoda és elemi iskola felállítására, melyhez közel lenne az „Alszeg” és nem lenne távol a fegyház mellett épült telep lakossága is.

Mi első sorban a jelzett szentkirály-utcai vonalat véljük kiépítésre legalkalmasabbnak, s ez csak attól függ, hogy a kollégium előjárása hajlandó volna-e belátni, hogy városunk fejlődéséhez, minden nagyobb áldozat nélkül, egy kis jóakarattal, ily módon is hozzá kellene járulni. A „Váradik”-alap jövedelme sem csökkenne s elegendő terület maradna gyümölcsös kertje részére is. Ismétéljük azonban: a telek-árakat jutányo-

gyakran rendkívüli örömmel is szolgál nekünk . . .

A Bregisse-család tönkremenetele után a vén gouvernant megvásárolta a XVI. Lajos korabeli szekrényét. Az ő poétikus lelkét is a két csokoládó galamb ragadta meg, akár most az öreg katonáét.

Adél kisasszony, mikor családjának vagyona romba dőlt: a nagy pusztulásban ott felejtette az ő drága kincsét is. De a két galamb azért mintha tudta volna, hogy az valaha föl fog onnan támadni, mert egyre folytatták a csokoládózást az ideiglenes sir fölött.

S az öreg, durva külsejű, gyermekies tekintetű katona engedte, hogy szívet megejtse a két galamb varázsa. Nekik köszönhetette ő, hogy a szekrényt megvásárolta s kiszabadította annak foglyát, mint ahogy a mesebeli királyfi kiszabadította Csipkerózsát az alvó liget közepéből . . .

S így történt, hogy a következő héten a szürke nénikék kicsi, homályos kápolnájában érdekes frigyét áldottak meg: Marmille René és Bregisse Adél frigyét; így történt, hogy a két hetvenéves emberfia, akik félszázadig jegyesi voltak egymásnak, anélkül, hogy arról maguk is tudtak volna: most késő, de annál edesebb mézesheteit élvezik az ő mesés, csodás szerelmüknek . . .

Fordította: Tauber Cornél.

san kell megszabni, a fizetési feltételeket kedvezően megállapítani s e tekintetben is követni a főváros igen helyes és okos példáját. A jelenlegi telekárak oly aránytalan magasak ugyanis, hogy sem a mostani, sem az ezutáni jövedelemmel nem állanak arányban, annál kevésbé pedig azon szerény vagyonnal, melyvel egy tisztviselő, vagy takarékos iparos polgár rendelkezhetik. Ugyancsak a kollégiumtól lehetne elvárni, hogy olcsó és jó építő téglát és cserepet készíttessen elegendő mennyiségben. A mostani árak igen magasak s a tégláé mellett sok panaszra ad okot. Osztályozni kellene minőség szerint s nem tenni ki a megrendelőt oly kellemetlenségnek, hogy a fuvarosa által szállított, előzetesen már kifizetett téglát vagy visszaküldje, vagy eldobja, s így kárt szenvedjen pénzben is, építkezése hátramaradásában is. Hiszük is, hogy dr. Szaniszló Albert, e kiváló tehetségű új jószágigazgató gondolt erre és intézkedni is fog. Esetleg azonban más vállalkozó is jó sikerrel vehetne téglát, ha a szükséges mennyiség oly nagy, hogy a költség s a fáradság kifizeti magát; erre alkalmas agyagterületet lehet találni több helyen. Természetesen legjutányosabb építkezés az lenne, ha egy vállalkozó egyszerre építhetne fel tíz, husz házat kedvező fizetési részletek mellett. Meg kellene próbálni, hátha itt is sikerülne.

Szép utcásor épülhetne a „Magyar”-utca folytatását képező telkeken és a honvédlaktanya déli során, a „hidegkut” felé, mely napos, jó levegőjű, s jó ivóvízhez közeli hely lévén, a „Tót”, „Várszeg” és „Tóvis” utcákba már nem férő, de részben nem is czélszerű helyen levő lakosságnak igen jó lakhelyül szolgálhatna.

Ha a város az ugynevezett Baromvásár-utcát és Vásár-térrendezné, az oda rugó, többnyire széles telkek során ismét egy szépen fekvő, egészséges városrész keletkezhetne, mely a vármegyeház mellett nem sokára kinyitandó utcán át közvetlen közeli összeköttetésbe lenne a piacczal. A vármegyeház nagy kertjének e sorra eső területén valamelyik megyei alap tisztviselők részére két igen csinos, jó bérházat építhetne, a nagy megyei kert nagyobb részét pedig szép parkká lehetne átalakítani, mely rácsos kerítésével nagyon emelné az új utcát, hol Alpár új terve szerint az új megyeház impozáns közgyűlési terme emelkednék.

Nem emlegetjük az ugynevezett „Sugárutat”, mely a Benda-féle telken át a Piacz-térről az indóházhoz vezetne. Szép volna, jó volna, a zsufolt „czigania” telepet elenyésztetné, a várost igen emelné, de oly sokba kerül, hogy ezt a város közbizonyosa most nem bírná meg. Elégdjünk meg egyelőre az egyszerűbb, de gyorsan kivihető módzatokkal, és igyekezzünk első sorban sürgősen segíteni a lakás-mizeriákon, azután adjunk kedvező módot és alkalmat arra, hogy mennél többen nyerjenek kedvet városunkba költözni és itt állandóan letelepedve, társadalmát emelni, mi által iparosaink és kereskedőink részére is újabb keresetforrásokat tudnánk szerezni.

Csak tessék e tárgyhoz szólani, annak többféle részletét, kivitelű módzatait megállapítani és azután, ami legfőbb: gyorsan a letesítéshez fogni. A vármegye és a város s a Bethlen-kollégium érdemes és praktikus vezetői bizonyára valószínű fogják e tekintetben is a legjobbat a legjobban.

Az „Országos Nemzeti Szövetség”.

Megnövekedtünk. Működésünk mind határozottabb alakot kezd ölteni, szervezkedésünk pedig kiterjed immár az ország nagy részére. Hívó szövegünket megértették szerre a hazában s lelkesedéssel üdvözlük minden felé nemzetünk javára irányuló üdvös és hazafias törekvéseinket.

Az „Országos Nemzeti Szövetség” feladatai magasztosak, eszközei hatalmasak; célja szent: a nemzeti erő kifejlesztése és mindentéren való érvényesítése által az egységes magyar társadalom megteremtése.

A Nemzeti Szövetség működése és elért sikerei már eddig is nyilvánvalóvá teszik, hogy átalakító hatásuk lesz azoknak közviszonyainkra, hisz lehetetlen elképzelni olyan hazafiasan érző magyar embert, akinek lelkében ne élneek ugyanazok a törekvések és eszmék, amelyeknek megvalósításáért e Szövetség dolgozik és küzd soha nem lankadó kitartással.

Hogy is volt csak? Bizony szinte mese-szerű az „Országos Nemzeti Szövetség” keletkezése és fejlődése. Tizenöt-huszan meghányták-vetették közviszonyaink állapotát, s meddőnek, sivárnak találták az uralkodó társadalmi eszméket és végzetesen egyoldalunak a nemzeti politika irányzatát. Így történt, hogy különböző foglalkozású és ellentétes politikai pártokhoz tartozó férfiak közös munkálkodási teret találtak, illetőleg teremtettek maguknak ama nagyfontosságú eszmék felvetése által, melyeket eddig az összes országos pártok elhanyagoltak, vagy pedig fontosságukhoz képest oly kevésbé méltányoltak, hogy programjukban emlegették ugyan, de arról nem gondoskodtak, hogy ezek az eszmék a közvéleménybe átmenjenek és azok megvalósítása nemzeti követelménnyé válhasson.

Alapítónk a legnagyobb nemzeti bajok kuforrásául az egységes társadalom hiányzását ösmerték fel. A társadalom egységének pedig ellenségeiül a nemzetközi szocializmust és a nemzetiségi tulzók törekvéseit. Harmadiknak oda sorozták a nemzeti közönyt, mely abban nyilvánul, hogy egy idő óta a hazafiaságnak csak fellángolásai vannak, de tettekben és alkotásokban való megnyilatkozásai hiányzanak, ideális nemzeti törekvések nincsenek, sőt mindazok, akik ilyenekről szót emelnek, gúnynyal, vagy fagyos hidegséggel találkoznak.

Hogy mindezekben a bajokon elméleti uton segíteni nem lehet, azzal tisztában voltak, hanem azt is megéreztek, hogy a legcsekélyebb tett, mely a kitűzött óriási feladatok körébe tartozik, a példaadás erejével fog hatni és alkalmas lehet arra, hogy a fölismert igazságokkal mások is foglalkozzanak.

Az „Országos Nemzeti Szövetség” négy irányban igyekszik hatni: a nemzeti bajok kuforrásainak megszüntetésére és ezen négy irányban megfelelő négy szakosztályban, u. m. társadalmi, munkásügyi, nemzeti és sajtóügyi szakosztályokban. A társadalmi osztály: Történelmi események emlékünnepeinek megülésére, és úgy ezek, mint más hazafias ügyek ismertetésére javaslatot készít; intézkedésekről gondoskodik a székely, a felföldi és a dunántúli kivándorlás által elszakadó honfitársaink megtartására; a társadalom intéző köreinek figyelmét az aránytalan gyermek-halandóságra és a testi elsatnyulásra irányozza; a baj orvoslására kísérleteket tesz. Születési esetre

szóló biztosítást kezdeményez; a biztosítási díjaknak lehető legkisebb összegig való le szállítására társadalmi segélyezést, a törvényhozás útján állami hozzájárulást szorgalmaz.

A munkásügyek osztálya: A hazai munkások jogos érdekeinek támogatására intézkedéseket kezdeményez; a munkás-viszonyokat tanulmányozza, a munkások sorsának javítására a társadalmat megnyerni törekszik felolvasások útján és más alkalmas eszközökkel; a munkások közt a hazafias érzést terjeszti, a fiatal munkás-nemzedék nevelését figyelemmel kíséri, munkás-kaszinók alapítását kezdeményezi és elősegíti; magyar munkavezetők kiképzését közvetíti, rokkant-házak felállítására mozgalmat indít. A kivándorlást előidéző okok csökkentéséről, a hazai munkásoknak a hazában való foglalkoztatásáról és a munka-közvetítés intézményének életbeleptetéséről a munkanélküliek statisztikájának elkészítése útján gondoskodik.

A nemzetiségi ügyek osztálya: a hazafias és a munkás-ügyosztályok működésének kiegészítésül, a nemzeti elgületlenség és bizalmatlanság eloszlására intézmények létesítése útján kísérleteket tesz; minden törvényes eszköz felhasználásával segíteni fogja a külföldön lakó magyarokat abban, hogy anyanyelvük és vallásuk szabad gyakorlatában meghagyassanak.

A sajtóügyi osztály: a sajtó-iroda útján a külföldi és a hazai sajtóban szemmel tartja a külföldi magyarok kulturális viszonyait, összehasonlítva azokat a magyarországi nemzetiségek helyzetével; a külföldi sajtóban Magyarországot sértő közleményeket illetőleg a hírnevesebbekkel összeköttetést tart fenn azok helyes irányban való tájékoztatására.

A Szövetség céljainak elérésében különösen három nagy eszköze van: az ember szeretet, hazaszeretet és a szabadságszeretet. Az a nagy eredmény, melyet az O. N. Sz. e három eszköz segítségével oly rövid idő alatt elért, talán páratlanul áll egyesületeink történetében. Tizenöt Szövetség alakult már a vidéken és a külföldön 280 helyen a szervezés munkálatai folytak.

A folytonos szervezkedés mellett alapszabályszerű feladatainkat sem tévesztettük szem elől, s azokat fokozatosan megvalósítani igyekeztünk. Egyik legfontosabb alkotása szövetségünknek a „Munkásképző intézmény“, mely most már teljesen önállóan működik. Megvetettük a „Munkás-könyvtár“ alapját, s e célra már mintegy 2000 kötet mű áll rendelkezésünkre. Megvalósítani igyekszünk a „Munkások-rokkant-házak“ tervét, melyre már külön alapot is teremtettünk. Kieszköztük, hogy a „Munka-közvetítő intézmény“ tervének elkészítésére a kormány külön bizottságot küldött ki.

Társadalmi ügyekben is nagy tevékenységet fejtett ki a szövetség. Egyesületekben, munkáskörökben felolvasásokat tartottunk, hazafias ünnepélyek rendezésére testületeket felszólítottunk, különösen a vidéki városok által rendezett hazafias ünnepélyeken képviseltettük magunkat. Megalakítottuk a Szini szövetséget, amiért úgy a fővárosi, mint a vidéki lapok a legnagyobb elismeréssel adóztak, szóval mindenütt ott voltunk, ahol csak törekvéseinknek tért hódíthattunk s eszméinknek híveket szerezhattunk; semmi alkalmat el nem mulasztot-

tunk, hanem mindent megragadtunk, amivel csak egy lépéssel is előbbre vihettük a közérdeket s a nagy nemzeti ügyet.

Most legújabbán épp e megye területén próbáljuk a szervezés előmunkálatait, és mondhatom, a legszebb sikereknek nézünk elejébe. Alvincz, Szászsebes, Gyulafehérvár, Balázsfalva, Maros-Ujvár mind szervezés alatt vannak. Nagy-Enyed városa pedig már történeti multjánál fogva, de leginkább mint a megye székhelye van hivatva minden társadalmi mozgalomban magának vezérszerepet biztosítani.

Hogy a várakozásnak hozzá méltóan fog megfelelni, elég biztosíték, hogy a mozgalom élén a megye főispánja Zeyk Dániel Óméltósága és N.-Enyed v. polgármestere állnak, akiknek mindentekintetben támogatására lesz a Bethlen-főtanoda tanár-testülete is. Most N.-Enyed város nemes és lelkes polgárságához fordulunk abban a biztos reményben, hogy fényes multjához híven meghallja az „Országos Nemzeti Szövetség“ hívó szótát és ha lesznek is magán érdekek, egyeseknél sajnó sebek, azok meghajolnak és elmúlnak a nagy nemzeti érdek előtt.

Egyesületünk tudni fogja kötelességét, hogy minden magyar ember önérettel fogja kiejteni e nevet: „Országos Nemzeti Szövetség!“

Népies téli gazdasági előadás Gyulafehérvárt.

— Saját tudósítónktól. —

Gyulafehérvár, 1898. január hó 23.

A mai napon tartotta negyedik népies téli gazdasági előadását városunkban az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület. A d. e. 9 órai vonattal érkeztek városunkba Nagy-Enyedről az előadók: dr. Szaniszló Albert, dr. Ebergényi Sándor, továbbá Gáspár János egyes. igazgató és Székelyhidy Viktor egyes. titkár.

Napok óta csinos plakátok jeleztek az előadást, és d. e. 10 órakor a városháza nagytermében, mintegy 100 főből álló intelligens hallgató közönség jelenlétében vette kezdetét az előadás.

Ott láttuk Gyulafehérvár intelligens gazdáit, a kisebb és közép birtokosokat, és a vidéki gazdák közül is számosan voltak jelen. A hegyaljai intelligens gazdatiszti kart örömmel üdvözöltük a hallgatóság között. Pontban d. e. 10 órakor nyitotta meg Novák Ferenc kir. tanácsos, polgármester, gazd. egyesületi választmányi tag, mint elnök, a gyűlést, rövid szavakban vázolván az egyesület nemes intencióját, mely a gazdasági téli előadások rendezésénél az indítók, és felkérte az előadókat előadásuk megtartására.

Első előadó dr. Szaniszló Albert a növény-élet köréből tartott igen érdekes előadást. Bevezette hallgatóit az egyes növények életének belső világába, feltárta életük a növények életét, fejlődését, táplálkozási viszonyait, majd áttért a növények terméséhez, a termés mikénti keletkezéséhez, annak termékenysége megmagyarázása után elvezette hallgatóit a magképződéshez. Érdekes előadását zajos eljénzessel honorálta a hallgató közönség.

Rövid pár percnyi szünet után, mely idő alatt az egyesületi titkár 100 drb hasznos és népies gazdasági könyvet és füzetet osztott ki ingyen a hallgatók között, a második előadó, dr. Ebergényi Sándor főispáni titkár, gazd. egyesületi jegyző, tar-

tott szabad felolvasást az 1894. évi XII. t. czikk, a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló törvény magyarázásáról.

Ismertette eme törvényt különösen a vármegyei gazdaközönség érdekében, a törvényvel összefüggő vármegyei szabályrendeletek mikénti alkalmazásával, különösen részletesen adta elő a kihágási részt, és felhívta a gazdaközönség figyelmét eme fontos törvénynek a modern mezőgazdaságnak javító, támogató, egyuttal az anyagi javak biztosítása szempontjából való fontosságára.

A hallgató gazdaközönség általános elismeréssel volt az előadó iránt, számosan meleg kézzorítással üdvözölték dr. Ebergényit, ki eme fontos törvény népszerű magyarázatával valóban elismerésre méltó munkát végzett. Vármegyei gazdaközönségünknek ama óhaját hallottuk dr. Ebergényi felolvasása alkalmából nyilvánítani, hogy az 1894. évi XII. t. cz. eme népszerű magyarázata óhajtaudó lenne, ha külön kis füzet alakjában a vármegyei gazd. egyesület kiadásában is megjelenne, hogy eme fontos törvény ismerete mentől szélesebb körben elterjedhető lenne.

Ajánljuk eme eszmét vármegyei gazd. egyesületünk b. figyelmébe.

* * *

A Nagy-Enyedről átrándult vendégek és az előadók, továbbá több birtokos Novák Ferenc kir. tanácsos, polgármester vendégei voltak. A „Hungaria“ díszes éttermében gyűltek össze, hol kedélyes lakoma fejezte be a valóban sikerült gazdasági előadást, mely lakomán sürűn kijutott a tósztokból az egyesület vezérferfiainak, annak népszerű elnökének, kinek buzgó támogatása tette lehetségessé a népszerű gazd. előadások megtartását és valódi sikerét is egyuttal.

Marosmenti.

Állami anyakönyvvezetés.

A marosújvári állami anyakönyvi hivatalnál az 1897. évben bejegyztetett 156 születés. Ebből: róm. kath. 12 fi és 10 leány = 22. Ev. ref. fi 22, leány 17 = 39. Gör. kath. fi 31, leány 27 = 58. Gör. keleti fi 9, leány 10 = 19. Unitárius fi 1, leány 2 = 3. Ágostai hitvallású 4 fi, 2 leány = 6. Izraelita fi 5, leány 2 = 7. Nagy korában anyakönyvvelteztett 1 izraelita fiú és 1 róm. kath. leány.

Törvényes 142, törvénytelen 11. A természetes atya által elismerttetett 1 fi és 3 leány.

A múlt évihez képest apadás 15. Halálozás bejegyztetett: 90. Róm. kath. férfi 6, nő 9 = 15. Ev. ref. fi 8, nő 14 = 22. Ágostai ev. férfi 2, nő 0 = 2. Unitárius férfi 1, nő 0 = 1. Izraelita férfi 2, nő 6 = 8. Gör. kath. férfi 21, nő 18 = 30. Gör. keleti férfi 0, nő 2 = 2.

Marosújvári 81; 34 férfi, 47 nő = 81; idegen 6 férfi, 3 nő = 9.

Halva született 3, ebből 1 fi és 2 nő. 1 éven alóli 20, 8 fi és 12 nő. 1—5 éves 10, fi 8 és 2 nő. 5—10 éves 4, 3 fi és 1 nő. 10—15 éves 3, 3 fi, nő 0. 15—20 éves 6, férfi 4, nő 2. 20—25 éves 2, férfi 0, nő 2. 25—30 éves 2, férfi 0, nő 2. 30—35 éves 3, férfi 1, nő 2. 35—40 éves 2, fi 0, nő 2. 40—45 éves 4, fi 2, nő 2. 45—50 éves 3, fi 1, nő 2. 50—55 éves 4, fi 2, nő 2. 55—60 éves 8, fi 5, nő 3. 60—65 éves 5, fi 2, nő 3. 65—70 éves 4, fi 3, nő 1. 70—75 éves 5,

fi 3, nő 2. 75—80 éves 1, fi 0, nő 1. 80—85 éves 0. 90—95 éves 1, fi 0, nő 1.

Halálozási okok:

Tüdőgümőkór = 17. Végelgyengülés = 13. Veleszületett gyengeség = 9. Tüdőlob = 7. Bélhurut = 5. Agyszélhűdés = 4. Halva született = 3. Hasi hagymáz = 3. Hólyagos himlő = 2. Difteria = 1. Croup = 1. Szivbillentyű elégtelenség = 2. Bélsorvadás = 1. Hasvizkór = 1. Gyomorrák = 1. Szivszélhűdés = 1. Méhrák = 1. Tüdőhurut = 1. Légcsőhurut = 1. Ráנגgörcs = 2. Idegesség = 1. Órultság = 1. Vérmérgezés = 1. Öngyilkosság mérgezéssel = 1. Szájfekély = 1. Veselob = 1. Baleset = 1. Szamárhurut = 1. Ujképlet = 1. Mellhártya-gyulladás = 2. Szokványos kórnem = 1. Agyongázolás = 1. Mult évi hez képest apadás: 36. Külföldi illetőségű elhalt 2 férfi. Házasság kötött: 33. Tiszta róm. kath. = 6. Ev. ref. = 3. Gör. kath. = 7. Vegyes házasság = 15. Uuitárius = 2. Külföldi illetőségű férfi 1 kötött házasságot.

Maros-Ujvárt, 1898. január hó 19-én. A kir. anyakönyvi hivataltól.

Kaszinó-bál.

Amint ez az előjelekből is következtethető volt, a szombaton estve lezajlott kaszinó-bál minden tekintetben fényesen sikerült. Nagy és előkelő közönség, gyönyörű hölgy-koszorú, fényes öltözékek, jó zene és kiválóan jó kedv jellemezték az estét. A fáradhatatlan és figyelmes rendező bizottság minden lehető megtehető, hogy a régi városháza ódon, kényelmetlen nagyterme ez alkalommal céljának lehetőleg megfeleljen. A szövetekkel, függönyökkel, diszítésekkel és tükrökkel fényesen dekorált termek kivül — melynek a főbejáratnál szemben levő oldalán diszlett a bálanyai emelvény — a régi városháza többi helyiségei garderober, férfi-, női társalgó- és toilette-szobákul használtattak fel, étkező helyekül szolgáltak pedig az új városháza és kaszinó utcára nyíló szobái.

A fényes közönség — mely Enyed értelmiségének legnagyobb részéből, továbbá gyulafehérvári, marosujvári, felvinczi, tövisi vendégekből állott — 9 óra felé kezdett gyülekezni, a bálanya br. Bánffy Kazimírné szül. Pálfi Marie pedig 9 óra után pár perczel érkezett meg. A gyönyörű sárga selyem ruhában tündöklő szépséges bálanyát Zeyk Dániel főispán védnök vezette be a terembe a Rákóczy-induló hangjai mellett, hol a rendező bizottság fogadta. Dr. Gyarmathy Ernő alelnök itt egy nagyon izléses marsall mill és veres szegfü virágokból álló sárga selyem szalagu és mausettű csokrot és díszes táncrendet adott át. Dr. Lengyel György a rendező bizottság tagjait mutatta be.

A bálanya megérkezte után csárdással kezdetét vette a táncz, ezt a bálanya dr. Gyarmathy Ernővel tánczolta. A kokárdás jelvényű (kék alapon piros rózsza K. B. betűkkel) rendezők felügyelete és mindenre kiterjedő figyelme mellett ezután kezdetét vette a táncz és nemsokára keringő, forduló párok lepték el a széles terem parkettjét. 1/21 órakor volt az első négyes, melyet 48 pár tánczolt.

Félegy órától felkettőtig tartott a szünet, mely alatt a társaság az étkező helyiségekbe vonult és itt hallgatta a polgár-

mester szobájában játszó cigányaink hallgató nótáit.

Fél két órakor kezdték a soupé-esárdást, mely egyfolytában egy egész jó óráig tartott.

Az általános jó kedvet tünteti fel, hogy az egész tánczrendet végigtánczolták, mind a négy négyest eljárták, és hogy a táncznak csak is reggeli fél 6 órakor a bálanya távoztával lett vége.

Dicséret illeti a rendező bizottságot az est fényes sikereért, és ha valami kifogásolni való volt ez estvén, úgy az csakis az étkezésre és a felhordott ételekre meg ita lokra vonatkozhatik; ezek majdnem élvezhetetlenek voltak, a kiszolgálás pedig szerfelett gyenge; de még ezen boszantó állapot sem befolyásolhatta az általános jó kedvet, és csakis figyelmeztető lehet jövőre, hogy kifogástalan vendégfőrsre bizassék a bali publikum ellátása.

A fényes öltözékek közül, amint futólag azokat feljegyeznünk sikerült, egy néhánynak az alapszíneit a következőkben adjuk; természetesen jegyzeteink hézagosak, mert a sok szép, fényesnél fényesebb öltözékeket leírni majdnem lehetetlen és oda női szakértői szem kell, azokat látni kellett, azokban gyönyörködni. Nagyjából feljegyeztük a következőket:

Br. Bánffy Kazimírné lady patronesse: uszály nélküli sárga selyem ruha azalea virággal, csipkével diszítve, értékes boglár kapesokkal összetartva. Nyakék: safir, rubin és gyöngyökből álló aranykeretű gyönyörű boglár. Haj minden disz nélkül. Br. Kemény Gyuláné szürke galambszin selyem. Br. Splényi Gézané aczélek selyem. Gr. Busseul Henrikné lilaszin selyem. Barcsay Tima fekete selyem piros diszítéssel. Török Bertalané világos lilaszin selyem. Kovács Gyuláné fekete selyem. Reinbold Olivérné sötét szürke selyem. Nemes Sámuelné fekete selyem. Dr. Boér Jenóné fekete selyem. Fritz Pálné fekete selyem. Dr. Farnos Árpádné sárga brokát-selyem. Kovács Józsefné szürke selyem. Veress Jenóné fekete selyem. Szász Józsefné fekete selyem. Sándor Jenóné szürke selyem zöld diszítéssel. Csak épp futólag és kikapva említettünk itt fel egy pár gyönyörű női toilettet, melyekhez hasonló szépek és elegánsak voltak a többiek is; a leányok közül gyönyörű szép fehér öltözetben tündököltek: Br. Kemény Anna, Fritz Marcsa, Kovács Mariska, Nemes Ella, Veres Ilonka, Tóth Irénke; halvány sárga alap napraforgó virággal: Reinbold Klótild és Ella; világos sárga élő pármái ibolyával: Boér Örszike; krém színben: Folyovics Annuska; rózsaszínben: gr. Busseul Celine, Morágyi Margit; kék selyemben: br. Splényi Marika. Egyáltalán az estvén a fekete és sárga színek domináltak és minden egyes öltözetek egy kis remekmű volt, a szem nem birt eleget gyönyörködni a szebbnél szebb és díszesebbnél díszesebb ruhákban.

A szép, gyönyörű hölgykoszoruban és tánczban gyönyörködött városunk előkelőségeinek majdnem egész összessége. A közel vidékről ott láttuk: Nemes Sámuel kir. törvsn. elnököt, Veress Jenő kir. táblai bírót Gyulafehérvárról, Fritz Pál bányatanácsost Maros-Ujvárról, Keresztes Pál kir. járásbíró Felvinczről, dr. Boér Jenót Tövisről, a brassói és szebeni huszár-ezredeknek, a gyulafehérvári 82-ik gyalogezrednek, a kolozsvári vadász-zászlóaljnak több tisztjét és még több idegen előkelőséget.

A jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Bárány Kazimírné, gróf Busseul Henrikné, dr. Boér Jenóné (Tövis), Bőjthe Kálmáné (M.-Ujvár), Bartáné Horváth Polixéna (Harasztos), Fritz Pálné (Maros-Ujvár), Folyovits Sándorné, dr. Farnos Árpádné, Foglár Józsefné, Farnos Elekné (Tövis), Gaál Béláné (Diód), Grün Józsefné, Gergely Mórné, br. Kemény Gyuláné, Kovács Gyuláné, Kovács Károlyné, Kovács Antalné (Felvincz), Kovács Józsefné, Kiimes Károlyné, Mészáros Istvánné (Felvincz), Makovitska Ottóné, Morágyi Istvánné, dr. Malom Zsigmondné, Nemes Sámuelné (Gyulafehérvár), Reinbold Olivérné, Reich Mihályné, br. Splényi Gézané, Szabó Istvánné, Szász Józsefné, Seyman Józsefné, Sándor Jenóné, Szatmáry Pálné (Miriszló), Schönberger Mórné, Török Bertalané, Thomás Józsefné (M.-Ujvár), Tóth Miklósné, Uray Lászlóné, Veress Jenóné (Gyulafehérvár), Will Károlyné, dr. Winkler Albertné, Váro Ferenczné.

Leányok: Gróf Busseul Celine, Barcsay Tima, Boér Örszike (Tövis), Barta Ilona (Harasztos), Fritz Marcsa (M.-Ujvár), Folyovics Annuska, Gergely Malvin, br. Kemény Anna, Kovács Mariska, Kovács Irma, Morágyi Margit, Nemes Ella (Gyulafehérvár), Reinbold Klótild és Ella, Pásztohy Ilonka és Juliska, báró Splényi Marika, Szatmári Ella (Miriszló), Szász Matild (Hadad), Szentjánosi Emilia (M.-Igen), Thomás Emilia (M.-Ujvár), Tóth Irénke, Veress Ilonka (Gyulafehérvár), Váro Jolán, Wittner Katalin, Will Adél.

Fővárosi levél.

Budapest, 1898. január 24.

A vizről ír ma minden ember,
Lamentálván, hogy szörnyű rossz
S a jó vizet így nem sokára
A börzén jelzik: baisse-e, hausse?
Tudós doktorok, bölcs tanárok
Kimondták már a bor-kurát —
S a vizivónak meg kell írni
Előre testamentumát.

Ázalagoknak szomjas serge,
Bacillusoknak rémhada
Boszút esküdven ellenünk, tán
Dühöngve mind rank támada.
És kétség sem fér, sajna, hozzá,
Hogy veszedelmes mindahány —
De kiváltképp — ah, szörnyű végzet!
Egy jól kifejtett őspuhány...

Az orgiáknak korszakában
Ez említtem ok miatt
Nincs más menekvés, mint hogy most már
Csak bort igyék, ki bort ihat.
S bár úgy lehet, a borban is van
Sok jól kifejtett őspuhány,
Ám „tudva van“ a borról régen,
Hogy „vizenyős“ az Pest-Budán.

S hogy vizenyős a bor minálunk,
Világos ebből, mint a nap,
Hogy vizenyős teoriák is
Minálunk sűrűn hangzanak.
Tudós bírák és jogtudósok
Kimondták fennen, zordonan,
A bűnpereknél már ezentúl
A logika dönt, mint olyan —

Pirulhat Themis istenasszony
Akár egy szende szűz leány,
Ám az igazság mérlegtála
Másként billen, mint hajdanán.

A törvénykönyv és jogkodex ma
Már hogy is volna szentírás?
A logikának törvénytára,
Csak ez örök és semmi más.

Am örök tán a botrány is még,
Mely grasszál, kérem, mindentűt —
És ez hinti be fűszerszámmal
A jó mentűt, a rossz mentűt.
Egy botrányban, bár Themist játszta,
A főkapitány lett a hős —
Hjah, így járja meg mindhiába
A jámbor ember, hogyha bős.

Most rájár a rud szörnyüképen
S a fáma olyat emleget,
Hogy Rudnay ur tudománya
Már nem sokáig kér eget.
Új gazda lesz a Zrinyi-utcán
S a rendőr másnak szalutál,
Ha hattüdalát eldudolta
A portugál, a portugál.

Még volna botrány gombaszámra,
Mert úgy terem az ezrivel —
A szalonoknak szőnyegéből,
Sőt utczaporból is kikel.
Ad vocem: utcán tűztek össze
Az olasz macstrok is minap —
S még történt sok minden is, ámde
A magyar még sem boldogabb.

Alvinczi jogász.

Levelezés.

Tövis, 1898. január 23.

Midőn Felsőes Királyunknak 1897. évi szeptember hó 25-én kelt legfelsőbb kézírata, melylyel a haza fővárosában saját költségén 10 szobor felállítását határozta el, köztudomásúvá vált, az egész ország örömmámorban uszott.

Városok, községek ezen nap emlékére lobogó díszbe öltöztek és lakosaik ablakukat kivilágítva, ünnepélyt ünnepélyre rendeztek.

Ezeknek hatása alatt rendelte el a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur, hogy minden intézet e nagy nap emlékére emlék-ünnepélyt rendezzen.

Ilyen sikerült ünnepélyt rendezett ma a tövisi állami elemi iskola tanestülete is.

Az ünnepély az iskolának ezen alkalomra szépen feldíszített nagytermében folyt le, melyen községünk színe-java jelen volt.

Az ünnepély a Hymnusz elénekésével vette kezdetét, melyet az iskola vegyes dalköre adott elő, majd Kiss Elek igazgató ur tartotta elnöki megünyitőjét, melyben az ismeretes királyi kéziratot olvasta fel és válaszolt az ünnepély célját. A csinos elnöki megnyitót a jelen volt közönség perczekig tartó tapssal jutalmazta. Ezután Gyurácska Sándor VI. osztály tanuló szavaltta el szépen Iván András „Éljen a király” című költeményét. Balázs Józsa tanítónő urnó a tiz jeles férfiről tartott felolvasást, oly érdekesen jellemezve azoknak életrajzát és a hazának tett szolgálatait, hogy a jelen volt közönség figyelmét mindvégig lekötötte. Alig hangzottak el a felolvasás iránti tetszésnyilvánítások, az iskolai vegyeskar a „Népszó a királyhoz” című dalt énekelte Kiss Elek igazgató ur vezetése mellett, ezt követte Bíró Juliska V. osztályu tanuló szavaltata, ki Sasi Nagy Lajos „Üdv a királynak” című költeményét szavaltta el tele érzéssel.

Az ünnepélyt az iskolai vegyeskar záró éneke fejezte be és a közönség a tantestület elzetésével, egy emlékekkel gazdagabban hagyta el a nagytermet. Leó.

Törvénykezés.

Óvatosság a részletfizetéses ügyleteknél.

Széles körökben érdeklő elvi jelentőségű határozatot hozott a napokban a királyi kuria. Két konkrét esetben a pactum reservati dominii büntető jogi védelmét állapította meg. Ismeretesek és nagyon gyakoriak ingóknak részletfizetésre való eladásánál azon kikötések, melyek több-kevesebb határozottsággal az eladónak a már átadott dologra nézve a tulajdonjogot fenntartják mindaddig, míg a vételár teljesen törlesztve nincs és a vevő is kijelenti, hogy a dolog neki a vételár teljes lefizetéséig csak használatra adatott át. Ha már most a vevő a vételár teljes lefizetése előtt eladja, kérdés: vajjon sikkasztást követett-e el, vagy sem? A büntetőjogi kérdés hátterét azon polgári jogi kérdés képezi, vajjon fenntartható-e a tulajdonjog az eladás javára az átadás után is közös egyetértéssel, vagy nem? Ha fenntartható, akkor a sikkasztás megállapítható, ha pedig a polgári jog elvei szerint ez a fenntartás jogilag ki van zárva, a sikkasztás nem foroghat fenn. Majdnem egyszerre két helyen indult meg ilyen ügyben bírói eljárás, és pedig Budapesten és Debreczenben. Az első esetben arról volt szó: F. Ede budapesti hivatalnok egy varrógépet vásárolt oly kikötéssel, hogy annak értékét (93 forintot) havi 3 forintjával fogja törleszteni. Két részlet törlesztése után azonban eladta a gépet, amit a hitelező megtudván, sikkasztás miatt bünyenyítő feljelentést tett ellene a budapesti büntető törvényszéknél. A másik esetben G. Hugó budapesti gépgyáros panasolja, hogy 1893. augusztus 29-én azon feltétel alatt adott el Szoboszlón egy gőzmozdonyt és cséplőgépet M. József földbirtokosnak 5130 frtért, hogy a vételár teljes kifizetéséig a gép a panaszos tulajdona leend. A birtokos azonban 2235 forint tartozás törlesztése után a gépet B. földbirtokos társának eladta. Ellene is sikkasztás miatt tett feljelentést a gyáros.

Az első esetben a budapesti büntető törvényszék és vele egyetértőleg a királyi tábla megszüntető határozatot hozott és pedig azzal az indokollással, hogy az „adás-vétel” esetén az eladott dolog tulajdonának fenntartása az eladó részéről a bírói gyakorlat szerint büntetőjogi hatálytalannak nem bír s e szerint a megvett dolognak a vételár teljes lefizetése előtt a vevő által történt eladása a sikkasztást meg nem állapítja.

A második esetben a debreczeni törvényszék kimondta, hogy a panaszlott egyén eljárása sikkasztást képez, de a debreczeni tábla ugyanazon oknál fogva, mint a budapesti büntető törvényszék és a budapesti ítélőtábla, megszüntető határozatot hozott.

Ily ellentét-s bírói határozatok alapján került a két ügy a királyi kuria végső döntése alá. És a kuria kimondotta, hogy mindkét esetben megállapítható a sikkasztás tényálladéka, mert a tulajdonjog szerződésszerű fenntartása (pactum reservati dominii) büntetőjogi hatálytalannak bír. Ily esetben az ingó dolog a vevővel szemben idegen ingó dolgot képez mindaddig, míg a vételár kifizetve nincs és a vevő az ingó átadása által erre nem tulajdon, hanem csak birtokot szerzett. Minthogy pedig a két esetben a panaszlottak a jogos uton birtokukba jutott idegen ingó dolgot eladták (elidegenítették), sikkasztást követtek el stb. . . (A kuria esetben hozott határozata 7402/97., a másodikban 8379/97. szám.)

Minthogy a fent leirt esetekhez hasonló részletfizetés mindennap száz és száz jön létre, nyilvánvaló, hogy a részletfizetésre dolgozó cégek sietni fognak olyan adás-vételi szerződéseket nyomatni, amelyekben a tulajdonjogot határozottan fenntartják a vevővel szemben. És minthogy a részletre vásárló közönség rend szerint végtelen nagy kényelemszeretettel nem olvassa ezeket a nyomtatványokat, hanem egyszerűen aláírja azt, amit elébe adnak és minthogy nagyon gyakran fordul elő, hogy az ily módon részletfizetésre vásárolt dolgokat a vételár lefizetése előtt el is adják, a jövőben nagyon gyakori lesz azoknak a száma, akik önkéntelenül és akaratuk ellenére összeütkezésbe fognak jutni a büntető törvénykönyvvel. Nagyon szükséges tehát, hogy a részletfizetésre vásárló közönség emlékeztetése véssze ezt a két esetet és óvatos legyen a részletfizetési ügylet alapjául szolgáló szerződési űrlapok aláírásánál — és azon túl is, az ingók esetleges eladásánál.

Vegyes hírek.

— **Kérjük t. olvasóinkat hátralekös előfizetéseik gyors beküldésére.**

— **Az „Országos Nemzeti Szövetség”,** mely oly hasznos tevékenységet fejt ki s melynek oly fontos humánus céljai vannak, az erdélyi részekben is tért hódít. Már is igen szépen működnek a brassói, segesvári nemzeti szövetségek. E hó 23-án Szász-Sebesen a magyar kaszinó helyiségében tartott egy értekezlet, melyen az államhivatalnokok és magyar iparosok közül mintegy 25 egyén vett részt, kik az orsz. szövetség tagjaivá lettek. Tervbe vétetett az „Alvincz-szászsebesi Nemzeti Szövetség” megalakítása, s a szervező bizottság összehívására Somkerekre Gusztáv főderesz, kasszinói elnök és Weinhold Károly áll. isk. igazgató bizattak meg. □

— **Népszerű gazdasági előadás Maros-Ujvárt.** Vármegyei gazdasági egyesületünk ötödik népszerű gazdasági előadását f. hó 30-án tartja meg Maros-Ujvárt. Előadók lesznek: Székelyhidy Viktor gazdasági titkár, a „termő talaj megműveléséről” és Gálfi János bor. és szől. felügyelő a „szőlőművelés, kapcsolatban a filloxera elleni védekezésről” fognak tartani szabad előadást. Ezen hasznos és népszerű előadásokra Maros-Ujvár és vidéke gazdaközönségének figyelmét ez uton is felhívjuk.

— **Országos vásár.** Nagy-Enyed városában e hó 25-én tartott meg az országos kirakó vásár, mely, amint lapunk múlt számában is jeleztük, nagyon gyengén sikerült, úgy szólva még egy közönséges hetivásár is felülmulja, oly gyenge volt a kínálat, valamint a kereslet is.

— **Állategészségügyi kimutatás.** Lépfene: Kutfalva 3 udvar. Veszettség: Pollyána 1 udvar. Takonykór és bőrfereg: Gyulafehérvár 1 udvar. Ragados száj- és körömfájás: Alvincz 2 udvar, Krakkó 5 udvar, Magyar-Igen 1 udvar, Maros-Váradja 1 udvar, összesen 4 község 9 udvar. Sertésvész: Koslárd, Maros-Szent-Benedek, összesen 2 község.

— **A bírói személyzet szaporítása.** Az igazságügyminiszter ebben az évben ötven albiró, nyolcz telekkönyvvezető, tizenkét segédtelekkönyvvezető és harmincz ír-nokkal fogja a bírói személyzetet szaporítani, azonkívül huszonegy hivatalszolgái állást fog betölteni. Mivelhogy pedig a bíró-

ságoknál az ügyforgalom évről évre rendkívül emelkedik, ennél fogva az eddigi létszámon felül még mintegy kétszáz dijnok is fog alkalmazást kapni. A dijnokok egy része nem csak másolási és leirási, hanem kezelési teendőket is köteles lesz elvégezni.

— **A műszemek gyártása** az utóbbi évtizedben nagy tökéletességet ért el, annyira, hogy az ilyen műszem szinte igazabbnak látszik a természetes szemnél. A műszemet legújabb kaucsukból készítik az illető ép-szeméhez hasonlóan. E szerint festik a hamis-szemét külön a szemfestő művészek, akik Londonban egész kis művészkolóniát képeznek. Minden festett szemért husz fontot kapnak, ami fényes kereset, annyival is inkább, mert London a hamis szemek nagyon keresett piacza.

NAPIREND.

Ösütörtök, január 27. A Testgyakorló Egyesület gyakorló órája d. u. 6-7-ig.

Szombat, jan. 29. Országos vásár Szász-Sebesen.

Kérjük a városi hatóságokat és az egyletek elnökségeit, hogy a gyűlések idejét jó előre lapunkkal közölni sziveskedjenek.

Meteorologiai jelentés jan. 23-tól jan. 26-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Borulat	Csapadék	Hő max.	Hő min.
23	7	63.7	+2.3	N ₂	2	—		
	2	67.2	+1.2	N ₂	1	—	+2.7	-6.0
	9	70.6	-5.8	N ₂	0	—		
24	7	61.5	-2.4	S ₁	4*	ny		
	2	59.4	+1.7	E ₂	5*	3.0	+2.0	-9.2
	9	55.0	-2.3	N ₂	10*	ny.		
25	7	64.6	-9.2	NW ₆	0	—		
	2	68.5	-7.0	NW ₆	1	—	-7.0	-18.5
	9	72.2	-10.0	N ₂	0	—		
26	7	79.3	-18.5	S ₁	0	—		
	2							
	9							

Kilátás: Száraz, hideg.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1-10-ig. Borulat foka = 1-10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég, Δ = dara.

Apróságok.

Megfelelt.

Tanító: Nevezd meg nekem, Szappanos fiam, hat északsarki állatot.

A nebuló: Négy jegesmedve és két foka.

Udvarlásság.

Hölgy: Meyer ur, ön hiteles törvényszéki becsüs. Becsülje meg az ön koromat. Meyer: Olyan kicsinyességekkel, mint az ön kora, nem szoktam foglalkozni.

A vásárcsarnokban.

A kofa kínálja gyümölcsét:

— Tessék narancsot venni.

A hölgy közeledik:

— Tessék a szép narancs.

A hölgy már egészen közel van:

— Aki narancsot eszik, az megőrzi a szépségét...

A hölgy tovább megy és mitsem vesz. A kofa utána morogja:

... ha ugyan szép volt valaha.

Kétkedés.

A: Miért nem jöttél el tegnap este a kocsmába egy pohár borra? Vártunk.

B: Nem mehettem; először folyt az orrom vére, másodsor pedig összeveszttem az anyósommal.

A: Talán fordítva történt?

Rendben van a dolog.

A.: S ön azt állítja, hogy a pénztáros csodálatos módon eltűnt?

B.: El.

— S hogy a bank vagyonából százezer forint eltűnt?

— El.

— Akkor hát mi csodálatos van ebben a dologban?

Csak...

Kapitány: Te Jancsi, holnap fél hét órákor utazom, keltsél fel öt órákor. Megértted?

Inas: Igen is, kapitány ur, csak méltóztassék kicsengetni.

Illuminálva.

Házmaster (félórai cseppet után kaput nyit): Mit akar maga?

Jogász: Haza akarok menni.

Házmaster: De hisz maga nem is lakik itt!

Jogász: No ez nem rossz! Először megvárakoztat egy fél óráig, oszt még nem is lakom itt.

Fogas kérdés.

— Ugy-e, édes mamám, ha rossz vagyok, nem hoz semmit a Jézuska?

— Nem bizony.

— De ha már megvette, amit nekem akar hozni?

Közgazdaság.

A mezei egér által okozott károk.

A gazdát érő csapások sorozatát betetézi a mezei egerek nagy mérvbeni elszaporodása. E sorok irójának alkalma volt közelebbről az országot keresztül-kasul utazni, s sajnosan kellett tapasztalnia, miszerint kevés része az országnak kiméltetett meg a mezei egerek pusztításától. A hosszú és száraz ősze felette kedvezett az apró ellenégeink elszaporodásának, amelyekkel szemben a gazda tetlenül kénytelen nézni azok pusztítását. Mert van ugyan az egerek pusztításának számtalan elméleti módja, hisz közelebbről is a földművelésügyi miniszter által e tárgyra vonatkozólag kiadott utasításokat az ország legtöbb lapja közölte, amelyek legnagyobb része azonban a gyakorlatban kivihetetlennek, avagy legalább is oly költségesnek, oly fáradságosnak bizonyult, hogy bizony nagyon kevés gazda szánja rá magát azok alkalmazására. Egyedül a Löffler-féle bacziilusokkal való oltás, s a tovább fertőzés által való pusztítás látszik egyszerűnek, s olyanoknak, mely a gyakorlatban való alkalmazást is elbirja, azonban ugy látszik, hogy a pusztításnak ezen módja még nincs kellőleg kipróbálva, vagy eléggé tökéletesítve, mert tudunkkal nagyon kevés helyen alkalmazták ez ideig.

Szerencse csak az, hogy az amugy is tulajdonképpen őszi vetésekben eddig egyáltalán semmi, avagy csak igen kevés kárt tettek az egerek; annál jobban tönkretették a lóheréseket és luczernásokat, hol is a vastag, husos gyökerek könnyen hozzáférhető, bőiben levő, kedvencz táplálékát képezi az

egereknek. Láttam luczernásokat és lóheréseket, melyek rosta módjára voltak át és át lyukasztva. Hogy az ily módon tönkretett luczernások és lóherések alig fognak jövő évben kaszálást adni, az iránt alig van kétség, pedig hát — különösen a felvidéken, de az ország más részeiben is — nagyon sok gazdaság van, ahol kizárólag lóhere, luczerna, zabos búkköny s talán családmádera van baszírozva a takarmánytermesztés. Ha ilyen helyen azután a luczerna és lóhere nem ad kielégítő termést, megvan a kalamitás a következő télen az állattenyésztés rovására, szalmát kell etetni, avagy takarmányt pénzen venni.

Résen kell tehát az ily gazdaságokban állani, s ha már az egereket kipusztítani nem volt lehetséges, tavasz beálltával — amikor maguktól is elpusztulnak — mindent elkövetni, hogy a lóherés és luczernásokat megjavítsuk. Fődolog, a hiányokat újabb mag elszórásával is pótolni, s a talajba könnyen oldható, a megrongált gyökéret által könnyen felszívható tápláló anyagot juttatni, hogy így a növényzet hamarabb indulhasson erőteljes fejlődésnek. Ebből a célból a talajt kora tavasszal, mihelyt a föld anyira száraz, hogy az ökör nem hagy nyomokat, rétboronával keresztül-kasul erősen meg kell boronáltatni, majd pedig gyéren lóhere-, illetve luczernamaggal, továbbá gipszzsel, vagy még inkább szuperfoszfát-gipszzsel beszórni. Köztudomásu, hogy a szuperfoszfát-gipsz mily nagyszerű hatással van a lóhere és luczerna-félékre s mily óriási mértékben emeli azoknak termés-átlagát. Ha valami segít az egerek által megrongált lóherések- és luczernásokon, hát csakis a szuperfoszfát-gipsz, avagy a trágyagipsz. Ennek kiszórása után esetleg még egyszer megboronáltatjuk a talajt, s nyugodtan várjuk az eredményt, mely ilyenformán bizonyára nem marad mögötte azon eredménynek, melyet adott volna ugyanazon talaj az egerek pusztítása nélkül.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÜRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Henneberg-selyem 45 krajczártól 14

frt 65 krig méterenkint, — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát fogyasztóknak postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, mintákat pedig posta fordultával küldenek: HENNEBERG G. selyemgyáral (es. és kir. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. 1

Sz. 2630-897. tkvi

Árverési hirdetés.

Az abrudbányai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy az Auraria abrudbányai takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Tóth Miklós végrehajtást szenvedő elleni 25 frt tőke és járuléka behajtása végett az abrudbányai kir. járásbírósa területéhez tartozó Abrudbánya város 234 számú telekjegyzéknyomban foglalt A + 1 rendszám 189, 190 hr. sz. ingatlan és tartozékai az abrudbányai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hivatalban megartandó nyilvános árverésen 1898. évi márczius hó 19. napján d. e. 10 órákor 620 frt kikiáltási ár 10%-ának bánatpénz gyanánt bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett a kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Abrudbányai kir. telekkönyvi hatóság 1897 év okt. hó 18-án.

Weress,
kir. aljbíró.

370 1-1

4702—897. tkvi.

Árverési hirdetés.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság által a nagyszabonyi általános takarékpénztárnak Krisztea Toma elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 50 frt 10 kr tőke, ennek és pedig 25 frt 05 kr után 1895. január 1-től, 25 frt 05 kr után pedig 1895. évi július hó 1-étől napjától járó 8% kamatai, 17 frt 55 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 5 frt 65 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Krisztea Tomának a ponori 340 sz. tjkvben A + 1—30 r. 3446, 3448, 3451 3, 3513, 4032, 4033, 4112, 4144, 5332, 5335, 5931, 5932, 5940, 6084 1, 6086 1, 6381, 6484, 6501, 6503, 6504, 6534, 6535, 6537, 6519, 6614 7, 6525 16, 6798, 6709, 6712, 6712 3, 6712 5, 6714, 6715, 6717, 6720, 6722, 6712 12, 6712 17, 6712 21, 6712 31, 6712 45, 6712 51, 6712 57, 6809, 6769, 6769 2, 6781, 6782, 1538, 8585 2 és 8637 2 hr. sz. a ingatlanaira 323 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetett.

Az árverés 1898. évi április hó 20-ik napján d. e. 10 órakor Ponor községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozók, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre valta után két egyenlő részletben, 30 és 45 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint tkvi hatóságnál és Ponor község előjáróságánál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fent írt tjkvben feljegyezni, végre az árverési hirdetményt törvénytiszta módon közzé tenni rendeltetik.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság
Nagy-Enyed, 1897. december hó 2-án.

Csernátoni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

1371 1—1

Sz. 284—898. kig.

Hirdetés.

Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa által ezennel közhírré tétetik, hogy Gyulafehérvár sz. kir. városban a bor és bormust után szedendő községi díj-

szedési jogosultság 1898. január hó 1-től egész 1898. december hó 31-ig terjedő időre **f. 1898. január hó 31-én d. e. 10 órakor** 2060 frt kikiáltási ár mellett a városi tanácsház nagytermében tartandó újabb árverésen bérbe fog adatni.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-a teendő le készpénz vagy óvadékképes állampapírban.

A szóbeli árverés megkezdése előtt kellő bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok is adhatók be, mely ajánlatban azonban megjegyzendő az is, hogy az illető az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Bővebb felvilágosítást a városi tanács kiadóhivatalában közszemlére kitett árverési feltételek nyújtanak.

Gyulafehérvár sz. kir. város Tanácsától, 1898. január 15-én tartott ülésből.

Novák,
kir. tan. polgármester.

Balázs Gergely,
jegyző.

1369 1—1

Sz. 6903—897. közig.

Pályázati hirdetés.

Nagy-Enyed város tanácsánál nyugdíjazás folytán megürült I. tanácsosi árvaszéki előadó (évi fizetés 1100 frt) és főjegyzői állásra (évi fizetés 900 frt), nemkülönben lemondás folytán megürült

állatorvosi állásra (évi fizetés 400 frt és mintegy 400 frt szemledij) ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak mindazok, akik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883 évi I. t.-cz. 3. §-a szerint a vonatkozó állásokhoz kötött minősítést igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat alulírt tanácshoz **folyó évi február 12-ig** annál bizonyosabban nyújtsák be, mert a később beérkezett folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A városi tanácsból.

Nagy-Enyeden, 1898. január 12-én.

Kovács Gyula,
polgármester.

1368 2—3

Kiadó lakás.

Egy négy szobából álló, konyhával, kamrával, pinczével és mellék-épületekkel ellátott kellemes fekvésű lakás **kiadó.**

Értekezhetni **id. Kun József** ezukrászszal.

1364 3—3

Meghívó.

*** A Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár részvénytársaság ***

XXVII. évi rendes közgyűlését

a városháza üléstermében **1898. február hó 13-án d. e. 11 órakor** tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, a megjelent részvényesek számbavétele es a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése az 1897-ik üzletévről.
3. A felügyelő bizottság jelentése a zárszámadás megvizsgálásáról.
4. A nyereség felosztása es a jótékony célra szánt összeg hováfordítása iránti határozat.
5. Két kilépő igazgatósági tag es két felügyelőbizottsági tag helyének választás utján való betöltése.

Nagy-Enyeden, 1898. január hó 25-én.

1372 1 - 3

Az igazgatóság.